

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови обласної
державної адміністрації,
начальника обласної військової
адміністрації

17.01.2025 № 29

ПОРЯДОК

прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» та захисту прав викривачів у Запорізькій обласній державній (військовій) адміністрації

І. Загальні положення

1. Порядок прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень (далі – Повідомлень), інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» та захисту прав викривачів у Запорізькій обласній державній (військовій) адміністрації (далі – Порядок), підготовлений з метою належної організації роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) та передбачає порядок дій при отриманні інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону в Запорізькій обласній державній (військовій) адміністрації через канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Крім цього, цей Порядок регулює питання належного реагування на Повідомлення, а також захисту прав викривачів.

Дія цього Порядку не поширюється на будь-які повідомлення осіб, які не є викривачами в розумінні Закону та цього Порядку. Розгляд таких повідомлень здійснюється в загальному порядку розгляду звернень.

2. Запорізька обласна державна (військова) адміністрація забезпечує належні умови для здійснення повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, а також їх розгляду та захисту прав викривачів.

3. Терміни, що вживаються у Порядку, мають такі значення:

викривач - фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею

служби чи навчання, або її участю у передбачених чинним законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання;

повідомлення - інформація (фактичні дані) про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону;

канали повідомлення – способи передавання інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону голові Запорізької обласної державної адміністрації, начальнику обласної військової адміністрації, сектору з питань запобігання та виявлення корупції апарату Запорізької обласної (військової) адміністрації (далі – уповноважений підрозділ);

єдиний портал повідомлень викривачів – інформаційно-телекомунікаційна система, яка має комплексну систему захисту інформації та забезпечує обмін даними з викривачем за допомогою мережі Інтернет, збирання, зберігання, повідомлень викривачів, а також інформації про статус викривача, стан та результати розгляду повідомлень викривачів (далі – Портал).

Інші терміни вжито у значенні, наведеному в Законі.

4. В Запорізькій обласній державній (військовій) адміністрації організована робота наступних каналів повідомлення:

1) з використанням засобів поштового зв'язку на адресу: проспект Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, Україна;

2) на електронну адресу anticor@zoda.gov.ua;

3) під час особистого прийому громадян та «гарячих телефонних ліній» з керівництвом Запорізької обласної державної (військової) адміністрації проведення особистих прийомів під час дії воєнного стану тимчасово скасовано у зв'язку з неможливістю гарантування безпеки громадян згідно з розпорядженням голови облдержадміністрації від 07.04.2022 №160 "Про упорядкування організації роботи із зверненнями громадян під час воєнного стану";

4) засобами телефонного зв'язку за номером: +38(061)280-52-39;

5) єдиний Портал повідомлень викривачів.

Викривач самостійно визначає, які канали чи способи, визначені цим Порядком використовувати для здійснення повідомлення.

Для забезпечення конфіденційності, викривачам рекомендується супроводжувати свої повідомлення, які направляються до органу засобами поштового зв'язку такими позначками:

«Повідомлення викривача» - якщо йдеться про можливі факти корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інше порушення Закону, вчинене працівником Запорізької обласної державної (військової) адміністрації (крім голови або уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції апарату);

«Повідомлення про порушення керівника» - якщо йдеться про можливі факти корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інше порушення Закону, вчинене головою Запорізької обласної державної адміністрації, начальником Запорізької обласної військової адміністрації;

«Повідомлення про порушення уповноваженого» - якщо йдеться про можливі факти корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інше порушення Закону, вчинене уповноваженою особою.

5. Повідомлення може бути як письмовим, так і усним, повинно містити фактичні дані про конкретні факти порушення встановлених законодавством вимог, заборон та обмежень.

Фактичні дані, наведені у повідомленні, мають складатися з інформації про конкретні факти можливих корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону. Це можуть бути відомості про обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка вчинила правопорушення, тощо.

Повідомлення, які надходять через електронну пошту, можуть направлятися у сканованому або в електронному виглядах.

Повідомлення може бути здійснено із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові особи, яка надає повідомлення або без зазначення авторства (анонімно).

Повідомлення можуть бути здійснені будь-якими особами, у тому числі і посадовими особами та працівниками Запорізької обласної державної (військової) адміністрації, і її структурних підрозділів, без зазначення авторства (анонімно) будь-яким способом, зазначеним у пункті 4 цього розділу, з врахуванням Закону та підзаконних нормативних актів.

Повідомлення, що не містить інформації про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, інше порушення Закону, розглядається відповідно до Закону України «Про звернення громадян».

II. Засади організації роботи з повідомленнями викривачів

Організацію роботи з повідомленнями викривачів обґрунтовано на таких засадах:

аналізу та вивчення – систематичного перегляду та коригування внутрішніх політик та процедур щодо організації роботи з повідомленнями та викривачами;

відповідальності – усвідомлення важливості ухвалених рішень та вжитих заходів для всіх зацікавлених сторін;

довіри – інформування потенційних викривачів про державні гарантії захисту викривачів, створення таких умов для спілкування з викривачем, щоб він не боявся надати додаткову інформацію або звернутися за захистом до уповноваженої особи;

доступності – забезпечення безперешкодного подання повідомлення про корупцію, процес подання таких повідомлень має бути зручним, під час подання повідомлення та його розгляду має бути забезпечена анонімність та конфіденційність викривача;

захисту прав викривачів – уповноважений підрозділ під час роботи з викривачами має усвідомлювати всі ризики для викривачів, пов'язані з повідомленням про порушення вимог Закону та вживати заходів у межах своїх повноважень щодо захисту викривачів;

зворотного зв'язку – постійного підтримання зв'язку з викривачем (за наявності такої можливості);

знань та обізнаності – постійного інформування потенційних викривачів про можливість подання повідомлення та про повноваження уповноваженої особи щодо його розгляду, інформування викривачів про стан розгляду їхнього повідомлення;

конфіденційності – виконання вимог законодавства щодо нерозголошення інформації про викривача під час прийняття, реєстрації та на всіх етапах розгляду повідомлення про порушення вимог Закону;

результативності – повної та всебічної перевірки повідомлення про порушення вимог Закону, вжиття потрібних заходів у межах повноважень уповноваженої особи та Запорізької обласної державної (військової) адміністрації.

III. Принципи організації роботи з повідомленнями викривачів

До принципів організаційної роботи з повідомленнями викривачів належать:

верховенство права – забезпечення пріоритету прав і свобод людини і громадянина відповідно до Конституції України у діяльності уповноваженої особи під час виконання завдань і функцій держави;

законність – уповноважений підрозділ здійснює свої повноваження на підставі дотримання Конституції України та чинних законів;

добросовісність – дії уповноваженої особи мають бути спрямовані на захист публічних інтересів та базуватися на відмові від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих повноважень. Поведінка уповноваженої особи має відповідати вимогам Закону та загальноновизнаним етичним нормам;

професіоналізм – компетентне, об'єктивне і неупереджене виконання уповноваженою особою посадових обов'язків, постійне підвищення рівня професійної компетентності;

ефективність – раціональне і результативне використання уповноваженою особою ресурсів для запобігання та виявлення корупції в установі;

транспарентність – відкритість інформації про політику та процедури установи у сфері запобігання та виявлення корупції, про діяльність

уповноваженої особи, крім випадків, визначених Конституцією та законами України.

IV. Прийняття та реєстрація повідомлень викривачів

1. Повідомлення, які надходять на електронну пошту (п. 4 розділу I) та засобами телефонного зв'язку (п. 4 розділу I) приймає уповноважений підрозділ.

Телефонні повідомлення оформлюються відповідно до Форми згідно з додатком 1, якщо під час телефонної розмови неможливо встановити суть імовірного порушення вимог Закону, уповноважений підрозділ пропонує викривачу звернутися письмово.

Після первинного опрацювання повідомлення в день його отримання або не пізніше наступного робочого дня передається до відділу роботи із зверненнями громадян апарату Запорізької обласної державної (військової) адміністрації для реєстрації без зазначення інформаційних даних про особу, яка здійснила повідомлення та без відображення його змісту.

2. Повідомлення, які надходять через загальну електронну пошту, засобами поштового зв'язку та отримані на особистому прийомі громадян на «гарячих лініях» приймає відділ роботи із зверненнями громадян апарату Запорізької обласної державної (військової) адміністрації, та в той же день передає до сектору з питань запобігання та виявлення корупції апарату Запорізької обласної державної (військової) адміністрації.

3. У день надходження повідомлення про можливі факти порушень вимог Закону доповідається голові Запорізької обласної державної адміністрації, начальнику Запорізької обласної військової адміністрації про надходження такого повідомлення, реєструється уповноваженим підрозділом у журналі згідно з додатком 2 та не пізніше наступного робочого дня вносяться до Порталу. Журнал повідомлень заборонено виносити з робочого приміщення уповноваженого підрозділу. Журнал зберігається протягом строку зберігання повідомлень та матеріалів проваджень щодо їх перевірок, інформація про які занесена до такого журналу.

4. Запорізька обласна державна (військова) адміністрація є авторизованим користувачем Порталу. Авторизовані користувачі Порталу мають права та обов'язки, визначені у Законі та Порядку ведення Єдиного порталу повідомлень викривачів, затвердженому наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 03 січня 2023 року № 1/23, який зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05 січня 2023 року за № 22/39078.

5. Особливості реєстрації та розгляду анонімних повідомлень:

1) реєстрація та розгляд анонімних повідомлень здійснюється згідно з загальними правилами, встановленими цим Порядком, з урахуванням особливостей, визначених у розділі IV;

2) анонімне повідомлення підлягає реєстрації відділом роботи із зверненнями громадян лише у випадках, коли особа, яка його здійснила, вказала у ньому адресу поштової або електронної поштової скриньки на яку може бути направлена відповідь;

3) при отриманні усних анонімних повідомлень, окрім даних, передбачених в підпункті 4 пункті 4 розділі I цього Порядку, уповноважений підрозділ:

повинен з'ясувати та зазначити у бланку фіксації дані щодо конкретної особи, якої стосується інформація про можливі факти вчинення нею корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

Якщо під час ідентифікації анонімного повідомлення встановлено, що воно не відповідає вимогам Закону або особа, яка його здійснила не є викривачем у розумінні Закону та цього Порядку, а саме: повідомлення не містить адреси поштової або електронної скриньки, на яку може бути направлена відповідь, уповноважений підрозділ робить про це відмітку у журналі повідомлень та складає акт за формою згідно з додатком 3;

Якщо під час ідентифікації анонімного повідомлення встановлено, що воно відповідає вимогам Закону, проте інформація, викладена у ньому, не належить до компетенції Запорізької обласної державної (військової) адміністрації, а особа, яка його здійснила не вказала адресу поштової або електронної скриньки на яку може бути направлена відповідь, таке повідомлення, у строк не більше одного робочого дня, надсилається за належністю до органу або юридичної особи, уповноважених на проведення перевірки або розслідування відповідної інформації;

4) анонімне повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані, які можуть бути перевірені.

Зазначене повідомлення підлягає перевірці у строк не більше 15-ти днів від дня його отримання. Якщо у вказаний строк перевірити інформацію, що міститься в повідомленні неможливо, голова Запорізької обласної державної адміністрації, начальник Запорізької обласної військової адміністрації продовжує строк розгляду повідомлення до 30-ти днів від дня його отримання.

Таке продовження може бути здійснене шляхом накладання резолюції на доповідну записку уповноваженої особи з обґрунтуванням необхідності продовження терміну розгляду.

У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації голова Запорізької обласної державної адміністрації, начальник Запорізької обласної військової адміністрації вживає заходів щодо припинення виявленого

порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також інформує спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Незалежно від стану розгляду повідомлення викривача, у разі виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення, уповноважений підрозділ повідомляє про це спеціальний суб'єкт негайно, протягом 24 годин з моменту такого виявлення.

У разі, якщо отримана інформація стосується дій або бездіяльності голови Запорізької обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації, така інформація без проведення попередньої перевірки у триденний строк надсилається до Національного агентства з питань запобігання корупції, яке визначає порядок подальшого розгляду такої інформації.

V. Порядок та строки розгляду повідомлень викривачів

1. Попередній розгляд повідомлення здійснюється шляхом проведення уповноваженим підрозділом перевірки, за результатами якої голові Запорізької обласної державної адміністрації, начальнику Запорізької обласної військової адміністрації подається доповідна записка з зазначенням суті вжитих заходів щодо перевірки, викладеної у повідомленні інформації, їх результатів, з пропозиціями стосовно прийнятого одного з таких рішень:

1) передати матеріали на розгляд дисциплінарної комісії (відповідно до Порядку проведення службового розслідування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2000 року № 950 (зі змінами), у разі, якщо в ході проведення попереднього розгляду виявляються ознаки дисциплінарного проступку згідно з ч. 2 ст. 65 Закону України «Про державну службу»;

2) передати матеріали спеціально уповноваженому суб'єкту у сфері протидії корупції або до Державного бюро розслідувань, у разі, якщо виявлено ознаки корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією;

3) закрити провадження у разі непідтвердження фактів, викладених у повідомленні.

2. Строк розгляду повідомлення, в тому числі анонімного, не може перевищувати строки, встановлені у ст.ст. 53, 53-2 Закону України «Про запобігання корупції».

Особі, від якої надійшло повідомлення, надається детальна інформація про результати попереднього розгляду у триденний строк з дня завершення відповідного розгляду чи провадження, а також дисциплінарного провадження

(якщо воно проводилося) у триденний строк з дня завершення відповідного розгляду чи провадження.

Уповноваженому підрозділу для попередньої перевірки повідомлень викривачів надано право одержувати усні та письмові пояснення, потрібну інформацію та документи від працівників Запорізької обласної державної (військової) адміністрації, дані про яких містить повідомлення, а також інших осіб, які можуть бути причетні до фактів чи/або корупційних діянь.

Обробляють персональні дані викривачів та осіб, інформацію про яких повідомив викривач, згідно з приписами Закону України «Про захист персональних даних».

VI. Зберігання та доступ до повідомлень викривачів

1. Повідомлення та матеріали щодо їх розгляду, а також інші, пов'язані з ними документи формуються у справи за затвердженою номенклатурою справ та зберігаються протягом п'яти років з дня отримання таких повідомлень в уповноваженому підрозділі.

Після закінчення зазначеного строку матеріали знищуються. Знищення матеріалів відбувається на підставі акта згідно з додатком 4.

2. Доступ до повідомлень та матеріалів перевірки мають голова Запорізької обласної державної адміністрації, начальник обласної військової адміністрації та уповноважений підрозділ - завідувач сектору з питань запобігання та виявлення корупції апарату Запорізької обласної державної (військової) адміністрації або особа, на яку покладені обов'язки уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції.

3. Уповноваженій особі забороняється розголошувати інформацію, що міститься у повідомленні, а також інформацію про працівників Запорізької обласної державної (військової) адміністрації, які розглядають конкретне повідомлення, особам, які не мають безпосереднього відношення до розгляду повідомлень.

VII. Організація роботи з викривачами та захист їх прав

1. Згідно з ч. 1 ст. 53-9 Закону України «Про запобігання корупції» до повноважень уповноваженої особи у сфері захисту викривачів належать: співпраця з викривачами, забезпечення дотримання їхніх прав та гарантій захисту, передбачених законом.

Співпраця з викривачем будується на основі таких принципів:

конфіденційності співпраці – така діяльність проводиться таємно від інших співробітників організації, в тому числі керівництва;

добровільності співпраці – базується на тому, що залучення викривачів до співпраці має відбуватись лише по добрій волі. Уповноважений підрозділ не повинен вживати заходів психологічного чи адміністративного тиску на викривача, щоб змусити його до подальшої співпраці після подання повідомлення;

обізнаності – уповноважений підрозділ має роз'яснити викривачу його права та гарантії захисту, можливі негативні наслідки здійснення повідомлення, систему органів, які забезпечують захист викривачів та порядок звернення до них;

взаємодії – оскільки без належного рівня якісної та плідної співпраці уповноваженої особи з викривачем не буде відбуватися ефективною протидії корупційним проявам в організації;

морального заохочення – полягає у посиленні мотивації осіб ставати викривачами та повідомляти про корупцію;

доцільності – полягає у потребі раціонального використання можливостей викривачів, виходячи з реальної оцінки співвідношення затрачених ресурсів, сил та засобів до бажаного позитивного результату;

готовності до співпраці – готовність викривача до співпраці, пов'язану з особливостями психічного стану людини, її стійкістю до можливих неординарних та критичних ситуацій, її здатністю орієнтуватися в обставинах, що динамічно змінюються.

2. У разі звернення викривача за захистом уповноважений підрозділ має право, зокрема:

виребувати від інших структурних підрозділів установи документи та робити чи отримувати їх копії;

викликати та опитувати осіб, дій або бездіяльності яких стосуються повідомлені викривачем факти;

вносити подання голові Запорізької обласної державної (військової) адміністрації про притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності за порушення Закону;

виконувати інші, визначені законом повноваження, спрямовані на всебічний розгляд повідомлень викривачів та захист їхніх прав та свобод.

3. На всіх етапах розгляду повідомлення про корупцію та спілкування з викривачем важливим є максимальний захист прав викривача. Особливо це стосується права викривача на конфіденційність, забезпечення, щоб інформація, яка ідентифікує особу викривача, не розкривалася жодній особі, окрім працівників, до компетенції яких входить отримання та реагування на повідомлення, без чіткої згоди викривача.

Це Положення застосовується також до будь-якої іншої інформації, завдяки якій прямо чи опосередковано може бути встановлено особу викривача.

Уповноважений підрозділ, з метою забезпечення права викривача на конфіденційність, вчиняє дії не розкриваючи особи викривача, який здійснив повідомлення про корупцію, якщо вчинення дій неможливо без розкриття особи викривача, письмово роз'яснює викривачу про заборону, передбачену ст. 53-5 Закону України «Про запобігання корупції», та наголошує на необхідності надати письмову згоду на розкриття інформації щодо нього.

У випадку відсутності письмової згоди викривача на розголошення інформації щодо нього, уповноважений підрозділ інформує викривача про неможливість подальшого розгляду повідомлення та вжиття заходів щодо його захисту.

При цьому викривачу роз'яснюються його права, зокрема на самостійне звернення за захистом своїх порушених прав до відповідних органів: Національного агентства з питань запобігання корупції, Центрів безоплатної правової допомоги, Національної поліції України, Державного бюро розслідувань чи Національного антикорупційного бюро України, суду.

У разі наявності письмової згоди викривача на розголошення інформації щодо нього, уповноважений підрозділ готує голові Запорізької обласної державної адміністрації, начальнику обласної військової адміністрації доповідну записку, в якій зазначає про те, що особа є викривачем, роз'яснює гарантії захисту трудових прав викривача та попереджає про можливі правові наслідки за порушення вимог Закону.

Проте навіть у випадку ненадання викривачем такої згоди уповноважений підрозділ має право звернутися до Національного агентства з питань запобігання корупції щодо порушених прав викривача як до спеціального суб'єкта (п. 3 ч. 2 ст. 53-9 Закону) та не вчиняти дій, які можуть слугувати підставою для порушення прав викривача.

У разі застосування безпосередніми керівниками викривача до нього заходів негативного впливу уповноважений підрозділ вносить подання голові Запорізької обласної державної адміністрації, начальнику обласної військової адміністрації про притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності (п. 4 ч. 2 ст. 53-9 Закону).

Гарантії захисту трудових прав викривача діють безстроково та не залежать від зміни керівника (посадових осіб) Запорізької обласної державної (військової) адміністрації.

Тобто, якщо викривач здійснив повідомлення щодо дій попередніх керівників (посадових осіб) Запорізької обласної державної (військової) адміністрації, а негативних заходів впливу застосував новий керівник (посадові особи), презумпція причинно-наслідкового зв'язку між повідомленням та дисциплінарною відповідальністю зберігається й обов'язок доказування відсутності такого зв'язку між повідомленням та негативними заходами впливу покладається на керівника або роботодавця, який застосовував такі заходи.

У випадку завдання викривачу шкоди після здійснення ним повідомлення, автоматично презюмується, що шкоди йому було завдано в рамках

переслідування за Повідомлення, і особа, яка завдала шкоди, має доводити, що мала належне обґрунтування для вжиття певних заходів.

VIII. Відповідальність

Працівники Запорізької обласної державної (військової) адміністрації, залучені до процесу отримання, обробляння, попереднього розгляду повідомлень викривачів, члени дисциплінарних комісій із розгляду дисциплінарних справ за ознаками корупційного правопорушення чи правопорушення пов'язаного з корупцією, що підпадає під ознаки дисциплінарної відповідальності, несуть установлену чинним законодавством України відповідальність.

Керівник апарату

Оксана КІРЧЕВА